

הלכות יום הכפורים סימן תרט תרי

תרט הטמנת חמין בערב יום כפור, ובו סעיף אחד:

א (א) *מותר להטמין חמין מערב יום הכפורים למוצאי יום הכפורים: הגה (ב) ויש אומרים (ג) שאין להטמין ביום הכפורים (עין בטור), וכן המנהג במקדונות אלו (מהר"ל):

תרי הדלקת הגרות ביום כפור, ובו ד' סעיפים:

א (א) *מקום שנוהגים להדליק גר (ב) בליל יום הכפורים (ג) מדליקין, מקום שנהגו שלא להדליק אין להדליקין. (ואם יש לו גר בבית (ד) חייב להדליק בתוך ששוכב שם, כדי שלא יבוא לידי תשמיש עם אשתו מאחר שרואה אותה (ה) אצל הגר שבביתו) (מהר"ל). ב'אם חל להיות בשבת חזבין הפל להדליק: הגה ומכריזן להדליק גר של שבת ושל יום הכפורים: ב' ג'יש מי שאומר (ו) שמברך על הדלקת גר יום הכפורים: הגה (ז) וכן המנהג במקדונות אלו: ג (ח) *כל מקום מדליקין בבתי-קנסיות ובבתי-מדרשות ובמבואות האפלים ועל-גבי החולים: ד (ט) *נוהגים בכל מקום להרבות גרות בבתי-קנסיות ולהציע בגדים נאים בבית-הכנסת: ה (י) *שקל איש גדול (יא) או (ב) קטן עושין לו גר (מדרכי ומהר"ו), גם גר נשמה (יב) לאביו ולאמו שפנתו (כל בו), וכן נכון, וכן קתבו מקצת רבנותא. ואם קבו גרות אלו ביום הכפורים,

א משנה פסחים י"ג
ב ברתא פסחים שם
הכרי שמעון בן
אלעזר
הרמב"ם ג טור בשם
אביו הרא"ש ד משנה
שם פסחים ה טור,
וכן קתב הרא"ש
ביומא

באר היטב

(ב) קטן. ועכשו אין עושין גר אלא הנשוי. וטעם הגרות משום שהתורה נגמרה ביוה"כ שקרוי אור, מהר"ו. ומהר"ל קתב שהן כנגד איבריו של אדם, או כנגד מ"ע, ולאילו השקמים אין לעשות גר לאשה, עמ"א. ועין סימן קנד סי"א אינה גר ראוי לביהכ"נ. ובקלקוט שפטים איתא לעשות פתילות עבות כדי להרבות אורן,

משנה ברורה

בדיל מנה משום נדוּתה, (ד) יש להקל בשמדליק בשלחן ולא בתוך: ב (ו) *שמברך וכו'. הינו במקום שנוהגין להדליק¹⁰. שוב ממילא הוי לה חיובא עליו להדליק¹¹ משום שלום בית כמו בשבת¹²: (ז) *וכן המנהג¹³ וכו'. דהינו שנוהגין (ח) לברך אשר קדשנו במצותיו וענונו להדליק גר של יום הכפורים¹⁴: ג (ח) *בכל מקום מדליקין בבתי-קנסיות וכו'. ובכל אלו (י) אין לברך לכלי עלמא, דאין כאן משום שלום בית: ד (ט) *נוהגין בכל מקום וכו'. ודרשין (י) "לקדוש ה' מקבד" זה יום הכפורים, וכן דאין לברך באכילה ושתיה בפדוהו בכסות נקיה¹⁵, וגרות הוי גם-כן כבוד היום, דכתיב "על בן בארים פקדו ד", ומתרגמין: כפנסאי יקר ד'. ואין מקבלין שעה ממומר לעפומי שזנתן נדבה לבית-הכנסת, ויכליעיל בסימן קנד סעיף א' בהג"ה¹⁶, עין שם במשנה ברורה¹⁷, ואם יש חשש איבה, וכל-שכן שר, מקבלין ממנה, וצריך עיין [פמ"ג]: (י) *שקל איש. ואין לעשות גר לאשה, עין במגן אברהם השעם¹⁸: (יא) או קטן. ועכשו אין עושין גרות אלא לנשוי. בקלקוט שפטים איתא, לעשות פתילות עבות בבית-הכנסת כדי להרבות אורן¹⁹ [מ"א]: (יב) לאביו ולאמו. לכפר עליהם²⁰, ומשמע מלשון זה דסגי בנר אחד. ועין באר"ה רבה²¹:

שער הציון

(ב) מגן אברהם בשם הרב"ו. ועין שבת דף יח עמוד א, וצריך עיין³, ואולי משום דבעשת-ימי-תשובה יש להחמיר אפלו בכפר הפתר מדינא. ועוד כתבו הפוסקים טעם, משום דתחזי כרעבונתא: (ג) פרימקדים. ולאחר חצות אפשר דאסורא נמי איכא⁴ [ב"ח ע"ש, והעתיקו הפמ"א]: [א] והנה בדרך-החיים כתב: ודוקא אם מטמין מאכלים לצורך אכילה של מוצאי יום הכפורים, אבל אם מטמין בסנד דברים שאינן לצורך אכילה של מוצאי יום הכפורים, כגון במקדונות שעושין הפאודלי"ע², ועושין הרבה בפעם אחת שצריך על זמן רב, ושורק פי התנור בטיט, מותר להטמין בערב יום הכפורים בתנור שיתבשל שם ביום הכפורים, ואפלו אחר חצות פסח, מידי דהוי אפלאכות שפטר לעשותן בערב-שבת מבעוד יום ונעשין מאליהן בשבת⁵ במקום שאין חשש שמא יחטה, ואפלו אם רוצה לאכל ממנה במוצאי יום הכפורים מותר, עד כאן לשונו. וכל זה הוא לשיטתה שקתב טעם האסור משום הנקה או משום דתחזי כרעבונתא, אבל לטעם הבי"ח במה שאסור אחר מנחה, עין שם, גם באפן זה אין נכון, אם לא קדם חצות: (ד) פרימקדים: (ה) מקרא: (ו) מקרא: (ז) פרימקדים. והנה דברי הש"י כמו שכתבו לפנינו מקשה מאד, דהשעם פשוט מחמת תשמיש שיתגבר יצרו עליו, מי"כ מוכח מרמ"א בטימון, וכן איתא ברמב"ם בפרוש המשנה וההלכותיו, וכן פרש הרע"ב והכלבו, ואחר-כך מצאיתו במאמר מרדכי שצנאר פקלא עליו. ולעניינת דעתי דחסר בטי"ז תבות צלפוש היא נדה. אך על עקר טעמו אני מתפלל, דמשום חששא זו של הש"י לא פליטין בלאו הכי, דהא ביום הוא רואה אותה ולא תהיה מתשבתו טהורה: (א) פן משמע ממרדכי סוף יומא וגם בראשו מענין זה, עין שם: (ד) פרימקדים. ומפל מקום במקום שנהגו להדליק, נראה דבנדאי צריך להדליק אף בתוך זה: (ה) פרימקדים. ודע, דהפרי תיש וכן הנרי"א הסיכמו בפוסקים דסבירא להו שלא לברך, פניו דתלוי במתנהג ואיתא בנפניו לברך על זה⁶, אכן בהרבה אחרונים שראיתו פלם העתיקו דברי הרמ"א לדינא. ומפל מקום נראה לי דבמדינות אחרות שכן, פניו מנהג קבוע לנה בנדאי יותר טוב להנהיג שלא לברך: (י) ב"ח ופרי תנש. ומשמע לכאורה מדבריהם דקאי על הפל, דהינו על-גבי החולים גם-כן, ולידי צורך עיין, דלקאורם גם שם שנה שלום בית, שאותן המשמשין לפניו יראו מה להביא לפניו: (א) אחרונים:

תרגום: 1 תפוחי אדמה. 2 מרקחת פרות (בעקר שזיפים).

הלכות יום הכפורים סימן תרי תריא

ביאורים ומוספים

[משנב ס"ק יג]

צריך למחות בידו, מאחר שהוא פושע ופושע.

ומטעם זה שהנשים מתקשטות לכבוד היום, כתב בשע"צ לעיל (סי' תקנ"ד ס"ק מד) שאסור ליגע באשתו ביום כיפור אפילו ביום, כאילו היא נדה (כמבואר לקמן (סי' תרט"ו ס"ק א)), כיון שיש לחוש לגירוי היצר, בשונה מתשעה באב שהולכות בבגדים מנוולים, ולפיכך אין להחמיר שלא ליגע בה בשעות היום. והבאר היטב (סי' תרכ"ב ס"ק ב) כתב בשם התוס' (מגילה לא, א ד"ה במנחה), שלכן קורין במנחה של יום כיפור פרשת עריות, משום שהנשים מקושטות לכבוד היום ולפיכך צריך להזכיר שלא יכשלו בהן.

[משנב ס"ק יז]

השק"ת⁽²¹⁾.

21) וכן לגבי המנהג להתעטף בטלית בליל יום כיפור, כמבואר ברמ"א לעיל (סי' יח ס"א), ביאר המשנ"ב שם (ס"ק ו) טעם הדבר, שעל ידי כך אנו מתדמים למלאכים המעוטפים בלבנים, והוסיף, שלפיכך אין להסיר את הטלית עד לאחר תפילת ערבית של מוצאי יום כיפור ולענין האם מותר לברך על הטלית כשהתאחר מלהתעטף עד לבין השמשות או הלילה, ארה מה שכתב שם (ס"ק ז) ומה שכתבנו לקמן (סי' תרי"ט הע' 6-5).

וכן לגבי המנהג שאומרים ביום כיפור 'ברוך שם כבוד' וכו' בקול רם, ביאר במשנ"ב לקמן (סי' תרי"ט ס"ק ח) שטעם הדבר כיון שהוא שירת המלאכים, וביום כיפור ישראל דומים למלאכים. וכן לגבי מה שיש נהגים לעמוד על רגליהם כל יום כיפור, ביאר במשנ"ב שם (ס"ק יג) שכוונתם בכך להיות כמלאכים. וכן לענין טבילת ערא בערב יום כיפור, כתב בביה"ל לעיל (סי' תרו"ט ד"ה יכול) שאפילו אותם שאין נזהרים בכך בכל ימות השנה, צריכים לטבול ולהיות נקיים בערב יום כיפור (התנבאר בראש יומא פ"ח סוף סי' כז) שהוא משום שעם ישראל ביום כיפור נקיים במלאכי השרת, והיינו שהם טהורים כמותם. וראה מה שכתבנו לקמן (סי' תרי"ט ס"ק ח).

[משנב ס"ק יח]

יכול ללבוש⁽²²⁾ וכו', שאין האבל ללבוש⁽²³⁾ וכו', שהוא מיקוד לתפילה⁽²⁴⁾, אצל להשתין בו⁽²⁵⁾.

22) טעם הדבר התבאר בט"ז (ס"ק ג), שאף על פי שלטעם הראשון שכתב הרמ"א אסור לאבל ללבוש, מ"מ לטעם השני שהוא כדי להכניע את לב האדם, שייך הדבר גם לגבי אבל, והסומך על הטעם השני לא הפסיד.

ולענין לבישת קיטל בליל הסדר, כתב לעיל (סי' תע"ב ס"ק יג) שנהגו שהאבל אינו לובשו, ומי"מ אין למחות ביד הלובשת.

23) ובטעם הדבר כתב הא"ר (ס"ק ו), שיתכן שגם לפי הטעם השני שכתב הרמ"א שהוא כדי להכניע לב האדם, אין לאבל ללבושו, כיון שגם בלעדו נכנע לבו, ועוד, משום שהוא כבגד של שבת נראה ברמ"א (יו"ד סי' שפ"ט ס"ג), שנהגו שאין האבל לובש בגדי שבת כל י"ב חודש.

ולענין לבישת קיטל בשנה הראשונה לנישואין, דעת הגרי"ש אלישיב (אשרי האיש ח"ג פכ"א אות ט) והגרי"ש וואזנר (קובץ מבית לוי ח"ז עמ' לג) שצריך ללבושו, לבד מי שמנהג אבותיו או מנהג מקומו שלא ללבושו. והוסיף הגרי"ש אלישיב, שהמנהג בירושלים ללבושו ונטעם המנהג שלא ללבושו, ראה מה שכתב בשו"ת מהר"ם שיק (או"ח סי' כח) ובשו"ת דברי יציב (או"ח ח"ב סי' רט"ג).

24) ובאופן שלובשו גם בסעודת ראש השנה, הורה הגרי"ש אלישיב (גני הקודש פ"ב הע' ה) שאינו נחשב כמיוחד לתפילה, ומותר להיכנס עמו לבית הכסא, והוסיף, שמה שנהגו ללבושו גם בסעודת

15) כמבואר לעיל (סי' רע"ו ס"ק יא), שכשרואה נכרי שבא להדליק את הנר בעבורו והנר הוא של ישראל, צריך למחות בידו ואפילו אם הוא בבית הנכרי, וכל שכן בבית ישראל. אולם אם מיחה בו ואף על פי כן עשה, כתב שם (ס"ק לו) שמותר לישראל ליהנות מאותה מלאכה, שכיון שמיחה בידו והראה לו שאינו מעניין במה שעושה בעבורו, נחשב הדבר שהנכרי עשה לצורך עצמו ובלבד שלא יערים במזאתו.

אמנם באופן שיש כבר נר דולק והנכרי בא רק להוסיף נר, שאינו נהנה הנאה גמורה ממלאכת הנכרי, התבאר בביה"ל לעיל (סי' שו"ב ד"ה ואפילו) שאין חיוב למחות בו (וראה מה שכתב בנדרין זה בספר ארחות שבת (ח"ב פכ"ג הע' כד)), ואם כן יש לדון שכיון שמדובר כאן במדליק את הנר בבית הכנסת נראה בדברינו לעיל (ס"ק לא), לכאורה משמש הנר רק כחוספת ארה על נרות בית הכנסת, ומדוע מחייב למחות בו.

[שעה"צ ס"ק ט]

ש"ך לזדקה אין להחמיר בזה⁽¹⁶⁾.

16) משמעות דבריו, שביום כיפור עצמו יש להחמיר גם באופן זה. אמנם, לומר לנכרי לפזר הנרות בבית הכנסת ביום כיפור לצורך אמירת פיוטים בתפילת נעילה, כתב במשנ"ב לקמן (סי' תרכ"ג ס"ק ג) שאף על פי שאסור ביום כיפור לומר לנכרי להדליק, מותר לומר לו לפזר בבית הכנסת את הנרות הדולקים כבר, כיון שנחשב הדבר כשבות דשבות [שהותר לצורך מצוה], ורק שמ"מ נכון הדבר שמערב יום כיפור יומין את הנכרי לכך [וראה משמעות הפמ"ג (כאן א"א ס"ק ד, שהוא מקור הדין)], שמעיקר הדין מותר הדבר אפילו ביום כיפור עצמו.

[שעה"צ ס"ק י]

הפובא בסיקן רעו פסין ב כה"ג⁽¹⁷⁾ וכו', פקקים שלא יתנה מנפן אחר⁽¹⁸⁾. 17) שסבר, שבמקום מצוה מותר אפילו לומר לנכרי לעשות מלאכה דאורייתא [אולם סיים הרמ"א שם, שאף שנהגו רבים להקל בדבר, יש להחמיר בזה במקום שאין צורך גדול, וראה מה שכתבנו במשנ"ב שם (ס"ק כה)].

18) אמנם כתב במשנ"ב לעיל (סי' רע"ו ס"ק יא), שגם באופן שמתכוין הישראל לצאת מהחדר ולא ליהנות מהנר שמדליק הנכרי עברו, צריך למחות בו.

[משנב ס"ק יז]

ומאחר שקה"לם מקפידים אם ככה נר⁽¹⁹⁾.

19) לענין מה שכתב הרמ"א שמי שכבה נרו וכו', הסתפק המהר"ל דיסקין (שו"ת קו"א סי"ה ס"ק פד) האם הוא גם בנר נשמה, או רק בנר שמדליק עבור עצמו, והערוך השלחן (ס"ו) כתב, שנראה שהוא רק בנר שמדליק עבור עצמו.

[משנב ס"ק יז]

לכבוד היום⁽²⁰⁾.

20) היינו שאף על פי שלגבי נשים לא שייך הטעם שכתב הרמ"א שיש להדמות ביום כיפור למלאכי השרת, שהרי אינן יכולות להדמות למלאכים (כמבואר במג"א (ס"ק ה) ובשע"צ לקמן (סי' תרי"ט ס"ק ט)), מ"מ נהגו כן לכבוד היום [וכן לענין מה שנהגו לעמוד בשעת תפילות יום כיפור דוגמת המלאכים, התבאר לקמן (שם ס"ק יג) ובשע"צ (שם ס"ק יט) שהנשים לא יעמדו, כיון שאינן יכולות להדמות למלאכים, וראה עוד בדברינו לעיל (סי' תרו"ט יז)].

הֶלְבוּת יוֹם הַכְּפוּרִים סִימָן תְּרוּ תְּרַח המשך מעמוד קודם

שמורת לו לעשות כן, כתב בביה"ל שם (ס"ג ד"ה או) שמסתבר שאינו נחשב על ידי כך כ'מומר' כלל. וברין מחללי שבת בומנינו, ראה מה שכתבנו במשני' לעיל (סי' תקיב ס"ק ב) כל פטוי הדינים בזה.

18) ואולם באופן שיתכן שיקבל את תוכחתו, דעת הגר"ג קרליץ (חוט שני גם כיפור עמי' קב) שראוי להוכיחו, שהרי יתכן שיחזור על ידי כך למוטב ויהיה בכלל 'אחיק', ודברי הביה"ל אמורים דוקא בסתם מומר, שלפי מצבו אין מקום לחשוב שאולי יחזור בו, והביא שכך היא דעת המנחת חינוך (מצוה רלט אות ז).

וכן לגבי 'לאפרושי מאיסורא' את המומר, כתב הש"ך (יו"ד סי' קנא ס"ק ו) שאינו חייב, וביאר הגר"ג קרליץ (חוט שני רבית עמ' מה) שאף החיוב של 'לאפרושי מאיסורא' נלמד מחיוב 'הוכחה', וכיון שמי שאינו בכלל 'עמיתך' אינו בכלל חיוב הוכחה, כך גם אינו בכלל החיוב של 'לאפרושי מאיסורא'.

[ביה"ל ד"ה עד שחשיכה]

מה שכתב על דברי הפקדן אבן עזר (16).

16) שם (ביצה ס"ב אות ב, ובנתיב חיים על המג"א ס"ק ב) כתב, שגם בבין השמשות אומרים 'מוטב שיהיו שוגגין וכו', וכמו שכתב הספר חסידים (סי' רטב).

[ביה"ל ד"ה אבל אם מפרש]

קָבַר נָצָא מְקַלל 'עמיתך' (17) וְאֵינוּ מְקַיֵּב לְהוֹכִיחֵהוּ (18).

17) לגבי המחלל שבת בפרהסיא או עובר עבירה להכעיס, התבאר בשו"ע לעיל (סי' שפה ס"ג) ובמשני' שם (ס"ק ד) לענין עירובי חצרות, שדינו כ'כביר', כיון שעל ידי עבירתו אלו נחשב הוא כ'מומר' לכל התורה (וכמו 'מומר' לעבודה זרה, שגם הוא נחשב כ'מומר' לכל התורה). ובכמה פעמים נחשב כ'מומר', ראה משני' שם ובמה שכתבנו שם.

ולגבי המחלל שבת שלא בפריקת עול, אלא רק מפני שטועה וחושב

הֶלְבוּת יוֹם הַכְּפוּרִים סִימָן תְּרִי תְּרִיא המשך מעמוד עה

התבאר מדבריו (כאן) שאף על פי שהוא ספק אם הוא מן התורה, יש להחמיר בספיקות לגבי ואינו נחשב כספק ספיקא. וכן לענין ספירת העומר בזמן שהוא ספק לילה, התבאר בשעה"צ לעיל (סי' תפט ס"ק ב) וביה"ל שם (ס"א ד"ה לספר) שיש להחמיר בדבר, כיון שלאברה פוסקים הספירה בזמן הזה היא מן התורה, וכן לענין ספק במלאכת חול המועד, כתב בביה"ל לעיל (סי' תקל ס"א ד"ה ומותר) שאין להקל בדבר אלא אם כן הוא לצורך גדול, כיון שלדעת הרבה ראשונים היא אסורה מהתורה. אמנם, לענין אשה שמסתפקת האם בירכה ברכת המזון, כתב לעיל (סי' קפו ס"ק ג) בשם הרע"א (שו"ע שם ס"א) והברכי יוסף (שם ס"ק ד) שאינה צריכה לחזור ולברך, וטעם הדבר (כמבואר בדבריהם) שכיון שספק הוא לגבי חיובן של נשים בברכת המזון אם הוא מהתורה או מדרבנן, אם כן באופן של ספק ברכה נחשב הדבר כלפי הידאורייתא 'כספק ספיקא' [ספק האם חייבת וספק האם בירכה], וכלפי הידרבנן 'כספיקא דרבנן' שדינו לקולא.

[משני' ס"ק ד]

דְּהִיָּה מְקַיֵּב מִיְדֵי אָדָם² פְּטוּר מִתְּשֻׁלוּמִין³ וכו', וְקָדַם בְּאֵר קְחֶשֶׁן-מִשְׁפֵּט סִימָן תְּכַד סְעִיף ב⁴ וכו', שְׁאִיֵּן בּוֹ בֶּקַע בְּרֵת⁶.

2) ולענין החובל בשבת משום איהו מלאכה הוא חייב, כתב בביה"ל לעיל (סי' שטז ס"ח ד"ה והחובל) שנחלקו הפוסקים בדבר, שדעת הרמב"ם שחיובו משום 'מפקר' [שהוא תולדה של דש"ל]. שבמה שהם נעקר ממקום חיבורו שתחת העור, דומה הדבר למפרק תבואה מהקש, ולפי זה חיובו הוא רק כשיצא ממקום למקום דם כשיעור גזרות, וכמו לגבי מלאכת 'דש', אולם דעת רוב הפוסקים שחיובו משום 'נטילת נשמה' מאותו מקום שחבל [כי הדם הוא הנפש], ולפי זה חייב גם כשיצא דם כל שהוא או מצר הדם כל שהוא [וראה עד שם ובמשני' שם (ס"ק ל) שהביא את נדון הפוסקים האם צריך שיהיה לחובל צורך בדם לאיזה ענין, כדי שלא יחשב הדבר כ'מקלקל' וכ'מלאכה שאינה צריכה לגופה'. וראה עוד בביה"ל שם, שלפעמים חייב החובל גם משום 'צובע'.

3) אכן לענין לצאת ידי שמים, כתבו רש"י (בבא מציעא צא, א ד"ה רבא) ותוס' (שם ד"ה בבא, סנהדרין עב, א ד"ה לא) שחייב לשלם [התבאר ברש"י שם, שלפניך גם תפיסה מועילה], וכן הביא הערוך השלחן (ח"מ סי' שגז ס"א) להלכה. מאידך, בחידושי הר"ן (סנהדרין עב, א) כתב בשם הר"ר דוד, שמי שנפטר מתשלומים מצד קים ליה

ליל הסדר (כמבואר במשני' לעיל) אינו מוריד אותו מקדרשתו, כיון שליל הסדר הוא לילה של מצוה, ולגבי ה'חלאט' הלבן הירושלמי שלובשים בימים נוראים, דעת הגר"ש אלישיב (הלכות חג בחג ימים נוראים פכ"א הע' 194) שאין לו דין קטיל, אלא הוא נחשב כבגד של ימים נוראים.

וממה שמבואר כאן שנהגו ללבוש את ה'קטיל' בתפילות יום כיפור, כתב השעה"צ לעיל (סי' קמו ס"ק כב) שיתכן שמותר לעשות מהיקטיל' מפות לספר תורה, שכיון שנעשה להתפלל בו ביום כיפור, נחשב הדבר כתשמיש גבוה במקצת, ואינו כדבר שהוא תשמיש הדייט שאסור להשתמש בו לתשמיש קדושה בלא ששינה קודם לכן את צורתו.

ויקטיל' שבלה, דעת הגר"ש אלישיב (גנוז הקדוש שם ס"ג) שמותר להשליכו לאשפה, ואפילו אם הוא מיוחד לתפילה.

25) ובביאור דעת המשני' נחלקו האחרונים, הכף החיים (ס"ק לו) כתב שאם צריך רק להשתין מותר להיכנס לבית הכסא, וכן פסק המטה אפרים (סי' ב). מאידך, בספר זה השלחן (סי' כא ס"ג) כתב שאסור להיכנס לבית הכסא קבוע כשהוא לבוש בהם, אפילו כשאינו נפנה שם כלל, ומה שהתיר המשני' הוא רק להשתין מחוץ לבית הכסא. וכן ביאר הגר"ש אלישיב בדעת המשני' (תפילה כהלכתה פכ"ג הע' קפ"ו).

ומי שנכנס לבוש ב'קטיל' לבית הכסא, והתלכלך בצואה שהיתה שם ואין לו 'קטיל' אחר ללבוש לתפילה, כתב הכף החיים (סי' תריג ס"ק נח) בשם שו"ת שואל ומשיב (רביעאה סי' פח), שמותר לו לומר לנכרי לכבס את מקום הטינופת, משום כבוד הבריות [שדוחה איסור דרבנן].

סִימָן תְּרִיא

שְׁלִיל יוֹם הַכְּפוּרִים דִּינוֹ פְּיוֹמוֹ

[משני' ס"ק ג]

וְלִמְעֻשָׁה נְאִיִּם לְהַחְמִיר¹.

1) וכיון שיש להחמיר באיסורים אלו ולדונם כאסורים מן התורה, כתב לקמן (סי' תרד ס"ק טו) שגם מי שצריך לילך ביום כיפור בין הנכרים וחושש שילעגו עליו, אסור הוא בנעילת הסנדל, כיון שיש הסוברים שאיסור זה הוא מן התורה.

